גליון

נועם אמרים

דברי אלקים חיים
שנשמעו מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פרשת שמות תשפ"א
גליון תכ"ט

יו"ל ע"י **"מכון נועם אמרים"** סאסוב
רח' קדושת יו"ט ו, קרית ישמח משה, גני תקווה
טל: 052-768-8014 | פקס: 03-736-1653
dtsassov@gmail.com

מכון
נועם אמרים
להוצאת ספרי רבנו"ק
קרית ישמח משה
סאסוב

זמנים לשבת פרשת שמות

	הדלקת נרות	מוצאי שבת ר"ת
ישמח משה	4:30	6:04
ירושלים	4:16	6:08
ניו יורק	4:28	5:58
לונדון	3:55	5:22

העורכים העוסקים במלאכת הקודש
הרב יקותיאל יהודה גנזל
הרב אפרים פישל וורטהיימר
הרב אהרן וורטהיימר
הרב חנוך אלימלך גרינפלד
הרב יחיאל קליין
הבח' דוד גמינדר

קריאה נרגשת לאנשי שלומינו היקרים

מבקשים אנו בכל לשון של בקשה לקחת חלק בהוצאת הגדולות של עריכת הדא"ח, ההוצאות הן גדולות מאד, עריכה, שכתוב, הדפסה ועוד.
אנא קחו חלק בהוצאות הגליון אנא השתתפו בעין יפה אפשר לתרום בכ"א ע"י לחיצה על הקישור המצורף

https://www.matara.pro/nedarimplus/online/?mosad=4000030

או להתקשר לטלפון: **052-7640211**

ניתן לקבל קבלה לצרכי מס ע"פ סעיף 46

הפצת הדא"ח לזיכוי הרבים - כל הזכויות שמורות ©

לקבלת הגליון כל שבוע באימייל שלחו הודעה ל:dtsassov@gmail.com

נעידן רעווא דרעווין, פרשת שמות, תש"פ. נבית-מדרשנו בירושלים, שבת שבע-ברכות לנת הלב"ד הרה"ל רבי מנוך העניך שליט"א

שבת בו תשוב

להתרומם ולהתקדש בקדושת השבת

בפרשתן (א, א-ז) **ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, את יעקב איש וביתו באו... ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד, ותמלא הארץ אותם.** ונלך לבאר בדקדוק תיבות מקראות הללו. כאשר תחילה נעמיק מעט ונתבונן במקראי קודש בפרשת ירידת המן לישראל, לחם מן השמים.

הכתוב אומר (טז, כב-כג) **ויהי ביום השישי לקטו לחם משנה שני העומר לאחד, ויבואו כל נשיאי העדה ויגידו למשה. ויאמר אליהם הוא אשר דיבר ה', שבתון שבת קודש לה' מחר וגו'.** וברש"י: "ויגידו למשה - שאלוהו, 'מה היום מיומיים'? ומכאן יש ללמוד שעדיין לא הגיד להם משה פרשת שבת, שנצטווה לומר להם 'והיה ביום השישי והכינו וגו', עד ששאלו את זאת, אמר להם: הוא אשר דיבר ה', שנצטוויתי לומר לכם". כלומר, משה היה מצווה להקדים ולמסור להם את מצוות השבת בהקדמה ובהסבר שהנה ביום השישי תוכפל מנתם היומית, על מנת שבשבת לא יצטרכו ללקט, מחמת דיני והלכות השבת בה אסורה ההוצאה וההכנסה מרשות לרשות. אולם בפועל לא אמר להם משה את מצוות השבת ולכן הגיעו נשיאי העדה לתמוה' מה יום מיומיים'.

לכאורה הדברים תמוהים, וכי באותה שעה עדיין לא ידעו ישראל ממצוות שבת. הלא חוקותיה במרה הצטוו באזהרה, וכפי שלימדונו חכמים (סנהדרין נו, ב) שבני ישראל קיבלו עליהם שמירת שבת עוד בהיותם במרה. ואף אם נאמר שאין מוקדם ומאוחר ופרשת המן נאמרה קודם ביאת בני ישראל למרה, עדיין יקשה הלא מצאנו בדברי חז"ל (שמות רבה א, כח) שבעודם במצרים כבר שמרו ישראל את השבת. היה זה משה רעיא מהימנא שראה בסבלותם של אחיו ופנה לפרעה לסנוט בו שכל עבד מוכרח ליום אחד מנוחה בשבוע, ולא, ימות. וכך תיקן להם את יום השבת למנוחה, ולכן תיקנו למשה רבנו את שבח השבת - **ישמח משה במתנת חלקו** (טור, אורח-חיים סי' רפ"א). ואם כן, הלא ידעו גם ידעו על שבת ומהותה ומדוע הגיעו ראשי העדה לתמוה על לחם המשנה שירד לכבוד יום-השבת, על מנת שיוכלו בני ישראל לאכול מבלי לעבור על איסורי הוצאה והכנסה ועוד.

המן שלא התליע בשבת

הוראה מופלאה הורה משה רבנו לבני ישראל אודות המן אשר ירד להם מן השמים (טז, יט-כ) **ויאמר משה אלהם, איש אל יותר ממנו עד בוקר.** וכאשר **לא שמעו אל משה ויותירו אנשים ממנו עד בוקר,** התקלקל המן **וירום תולעים ויבאש.** וזוהי הוראה מופלאה שלא להותיר מהמן, עד כדי כך שעם ההותרה אפילו כדי

יום אחד - כבר הבאיש המן וירום תולעים. וביותר ייפלא שבשבת-קודש לא היה כן, אלא היום מלקטים את המן ביום השישי, לחם משנה, והמן היה נותר בהווייתו גם למחרת, ליום השבת-קודש. **ויניחו אותו עד הבוקר כאשר צווה משה, ולא הבאיש ורימה לא היתה בו** (פסוק כד).

ביאור לדבר כתב זקה"ק הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זי"ע. שכן כלל הוא בעולם שכל דבר הנפרד ומתרחק משורשו, ככל שירבה להתרחק התרחקות גדולה יותר - הוא עלול להתקלקל במהירות יותר. וככל שהדבר עומד בסמיכות ובקירוב לשורשו, ימשיך לעמוד בתוקפו מבלי להתקלקל. ואת הדבר הזה אנו מוצאים בכל ארבעת חלקי הבריאה: דומם וצומח, חי ומדבר.

הדומם - האבנים והעפר וכיוצא-בזה, הם הקרובים ביותר לשורשם, קרובים לאדמתם ממנה נוצרו ואף לא השתנו ולא עוברה צורתם ומהותם, ועל כן יעמדו ימים רבים ללא כל שינוי. הצומח - כל עוד הוא מחובר לקרקע, הוא יכול להאריך ימים ושנים, ואם יינתק מהקרקע, ממקורו ומשורשו, ילך ויירקב. החי מחובר למקור שורש עליון והוא מתקיים על-ידי ניצוץ אלוקי המחייה אותו, ובאם מתנתק החי ממקור שורשו ואינו עושה רצונו של מקום - כל בעל-חי ותפקידו שלו - במהרה יירקב. בכלל בעל-חי הם אנשי אומות העולם שהמה בעלי חיים המהלכים על שניים, כרמש הרומש על פני האדמה. ולמעלה מכל אלה יש את בן ישראל, הלא הוא ה'מדבר', הלא הוא נזר הבריאה כולה והוא מחובר למקור שורש עליון וקדוש, חלק אלוק ממעל. ובאם הוא חלילה מתרחק משורשו העליון, הוא נופל ונרקב עד למאד, וכשהם נופלים - יורדים ונופלים עד עמקי תהום. ומקוים בנופל 'אם תעזבני יום, יומיים אעזבך' בהיותו מתרחק מרחק רב ביותר משורש הקדושה ונופל לידי הסטרא-אחרא, רחמנא לשיזבן.

זו הסיבה לאיסור ההותרה מהמן עד בוקר. שכן המן הוא לחם עליון ומזון רוחני, הוא מכונה 'לחם אבירים' על שם שהוא מאכלם של מלאכי השרת. וכאשר מזון רוחני מתנתק משורשו העליון ויורד לעולם המגושם, מרחק רב כל-כך, הבדל וחילוק גדול כל-כך - הרי הוא קרוב להירקב ואינו יכול להתקיים יותר מיום אחד בודד, ועל כן כשהותירו ממנו עד בוקר, הוא היה מבאיש וירום תולעים. לא כן בהגיע יום השבת-קודש, בשבת-קודש הבריאה כולה מתעלה בעילוי אחר עילוי, בשבת-קודש גם העולם הגשמי מתעלה ביותר ונהיה לרוחני וכל הברואים כולם מתעלים בעילוי גדול בקדושת יום השבת-קודש, עד שכל הבריות מתקרבות אל מקור שורשם העליון. משכך לא נרקב המן ביום שבת-קודש, למרות שכבר היה בעולם הזה זה שני ימים - מאחר ובשבת-קדוש הוא חוזר להיות קרוב למקור שורשו וכאשר דבר קרוב לשורשו, אין הוא נרקב.

שבת בו תשוב

כעת נבין היטב את דבר נשיאי העדה אל משה רבנו אשר באו ושאלו 'מה יום מיומיים'. לא על עצם השבת שאלו, כי הלא את עצם מצוות השבת, המלאכות האסורות והדינים, הם הכירו עוד ממצרים והדינים ניתנו להם בקביעות במרה.

אולם זאת לא הכירו, את מעלת ערך קדושת השבת, להבין כמה נשגב היום הזה,

יומא דנשמתא. וכשראו שיורד להם לחם משנה, יורד להם מן גם לאכילת יום שבת קודש באו ושאלו אותו, אדוננו משה, **מה יום מיומיים?** מה יש בשבת שהיא שונה מכל הימים, שאין המן נקרב ביום זה. ומשה השיבם: **הוא אשר דיבר ה', שבתון שבת קודש לה' מחר** הן זהו יום קדוש לה', יום בו כל הטבע וכל הבריאה מתעלה, יום בו העולם כולו על כל ברואיו מתרומם בעילוי אחר עילוי עד שהוא מתקרב למקור השורש העליון - וממילא אין המן הרוחני מעלה תולעים.

אף יתבאר לנו רמז שרמזו (סידורו של שבת) בשם השבת קודש, **שבת** נוטריקון **שבת בו תשוב** - ששבת היא זמן תשובה. לכאורה מה עניין תשובה אצל שבת, וכי בימי הסליחות עסקינן. וכעת יובן במתק, כי אכן כן, בשבת קודש הבריאה כולה מתעלה, כל העולם מתעלה ובני אנשא אף הם מתעלים לקראת מלכא דעלמא. בני האדם מתרוממים ומתקרבים אל מקור שורשם העליון. וכאשר האדם קרוב אל בוראו בקרבה כזו - שפיר מוכשרת היא העת לשוב בתשובה שלימה לפני אבינו שבשמים.

הקם מלכות דוד ושלמה

בפתיחת הפרשה, **ואלה שמות בני ישראל, הבאים מצרימה.** ורבים הנמושות שהילכו לבאר תיבת **הבאים** בלשון הווה, שלא היה לו לומר אלא **שבאו מצרימה** בלשון עבר, כי הלא על מאי דהוה הוא מספר ומשתעי.

ב'פרי עץ חיים' (שער קריאת-שמע, פרק ג) מבואר בסוד ירידת בני ישראל למצרים, שמטרתה היתה, כדי שיעלו את כל ניצוצות הקדושה שנפלו שמה, אל טומאת וערוות הארץ, מקום רימה ותולעה. ועל-ידי עבודתם במצרים ויציאתם משם - העלו את הניצוצות הקדושים, לתקנם ולהחזירם למקור שורשם.

את עבודת העלאת הניצוצות היה האר"י הקדוש זי"ע מכנה (סידור האר"י, תפילת העמידה, ברכת מחיה המתים) **תחיית המתים.** והוא מרמז בברכת 'מחיה המתים' במניין תיבותיה, שכן ארבעים ותשע תיבות יש בברכה זו, כמניין התיבות **א-ל חי**, ואם נחשב **חי** פעמים מניין **א-ל** נמצא סך **תקנ"ח** שהוא כמניין התיבות - **מחיה המתים**, התיבות הרומזות כאמור על העלאת והחייאת ניצוצות הקדושה, להחזירם למקור שורשם.

בימים אלה, ימי השובבי"ם הקדושים אנו עוסקים בעבודה קדושה זו, לתקן את כל הפגמים ולהעלות את ניצוצי הקדושה לעילא-לעילא. ועל עבודה זו אנו מבקשים (פיוט א-ל מסתתר) **נא הקם מלכות דוד ושלמה** שיעלה הקב"ה ויקים את הניצוצות הנפולים משפל הנפילה אל רום המעלה. וזקה"ק הרה"ק מראפשיץ זי"ע (זרע קודש, תבוא) רמז בקשה זו במאמר הכתוב **השקיפה ממעון קדשך מן השמים** אשר בפי מביאי הביכורים. ראשי-תיבות **ה**שקיפה **מ**מעון **ק**דשך - **הקם**, רמז להקמת והעלאת ניצוצות הקדושה - **הקם מלכות דוד ושלמה.**

את הניצוצות הללו, אנו יכולים להעלות בקדושת שבת-קודש, כי ביום השבת-קודש הבריאה כולה מתעלה ומתקרבת למקור שורשה, ובנקל יותר נוכל להשיב את הניצוצות למקום מחצבתם העליון והקדוש. רמז לדבר נמצא בתורת המניין.

כאשר נחשב מניין התיבות **מחיה מתים** - התיבות הרומזות על העלאת הניצוצות, ונוסיף עליהן מניין תיבת **הקם** הרומזת אף היא על תקומת ניצוצות הקדושה. נמצא יחדיו מניין **תש"ג** שהוא כמספר **שבת** עם הכולל. לרמז על כוח קדושת השבת שהיא מסוגלת להעלות את ניצוצות הקדושה שנשבו במתלעות הטומאה.

במיוחד מסוגלים לכך הימים הללו, ימי השובבי"ם, הימים הפותחים בפרשת ואלה שמות. לכך בתחילת פרשת השובבי"ם, פרשת שמות, רמזה התורה ואמרה 'ואלה שמות בני ישראל **הבאים** מצרימה', **הבאים** דייקא ולא **שבאו**, מאחר ורמז עילאי יש בתיבת **הבאים** שהוא נוטריקון **ב**רוך **א**תה **י**' **מ**חיה **ה**מתים. ואף המשך הכתוב בפרשה **ותמלא הארץ אותם** עולה כמספר **אלף רי"ח** כמספר המכוון של **ברוך אתה הוי"ה, מחיה המתים** - רמז לכך שהימים הללו אכן מסוגלים לתחיית המתים, להעלות ולהחיות את ניצוצי הקודש, על-ידי תשובה והתעוררות, חרטה עמוקה וקבלה רבת תקווה.

קדושת יוסף וקדושת השבת

זו היתה הסיבה שסיבב מסבב כל הסיבות ועילת כל העילות, שיוסף הצדיק יקדים לרדת מצרימה לפני אחיו. שכן יוסף בקדושתו הרבה שהלא היה עמוד הקדושה, צדיק יסוד עולם, ירד למצרים מלאת הטומאה, כדי להכין את הדרך להעלות הניצוצות, שיוכלו בני ישראל להעלות את כל ניצוצות הקודש מבלי להיתפס חלילה בערוות הארץ ובטומאת מצרים. ויוסף פעל זאת בכוח קדושת השבת, שבת-קודש בה הבריאה כולה מתרוממות ומתעלה. לכן נמצא רמז בתיבות **יוסף היה במצרים** העולות כמספר **תקנ"ח** שהוא במכוון כמספר התיבות **מחיה המתים** וכאמור - כי בכוח קדושתו המופלגת בשילוב קדושת שבת-קודש, הכין יוסף הצדיק וסלל את דרך העלאת הניצוצות על-ידי בני ישראל **הבאים** מצרימה.

נוכל להעמיק ולגלות אוצרות נוספים. שכן אם נצרף יחדיו תיבות **יוסף** ו**שבת** יעלה בידינו מספר **תתנ"ח** כמניין תפילת ההודאה הנשגבה בה אנו מתעלים מדי צפרא דשבתא, תפילת **נשמת כל חי** שכן תיבות **נשמת כל חי** אף הן עולות כמספר **תתנ"ח**, ובעצם תיבות הללו מרומז על כך שיש תיקון **לכל ח"י** לכל **א-ל** הפעמים מניין **ח"י**, אשר הוא סוד ברכת 'מחיה המתים' וכפי שלמדנו מתורתו של האר"י החי זי"ע.

את זאת נעבוד באלה ימי השובבי"ם, ימי התשובה הקדושים, ימים נשגבים בהם אנו מתעלים ומתרוממים בעילוי אחר עילוי אל אבינו שבשמים. הימים הללו מסוגלים להתרוממות זו ועל כן על כל אחד לבדוק בדק נפשו ולהבין במה עליו להשתפר ומה עליו לתקן על מנת לשוב בתשובה שלימה ולהשיב את כל הניצוצות שנפלו את מלתעות הקליפה על-ידי פגם ועוון - אל מקור שורשם העליון והרוחני. ועבודה קדושה זו צריכה להיעשות מתוך שמחה ומתוך ידיעה שהקב"ה, הטוב ומיטיב, חפץ לגאלנו מכל צר. וכגאולת מצרים בה הפליא הקב"ה פלאות, כפי שאנו למדים בפרשיות הללו והקריאה מעוררת את הזמן, כך הקב"ה חפץ לגאלנו בגאולה השלימה ובפדות נפשנו.

במיוחד מתעוררת ההשפעה השמיימית כאשר אנו ששים ושמחים יחדיו בימי שמחה, שמחתם של האבות הקדושים אשר עמנו נמצאים וכאן משתתפים. הלא הם משפיעים מלעילא כוח וגבורה בעבודת הקודש.

יעזור הקב"ה שכל המשתתפים בשמחתנו יזכו לשפע טוב, חיי, בני ומזוני רוויחי. כל משאלות ליבם ימלא ה' לטובה ונזכה מתוך שמחה וקדושה, לקדם פני משיח צדקנו, באלה הגופים, במהרה בימינו אמן.

התודה והברכה לידידנו שהשתתפו בהוצאת הגליון

הרה"ח ר' **אהרן וורטהיימר** הי"ו חיפה
לרגל הולדת בתו בשטומ"צ
יה"ר מלפני אבינו שבשמים שיזכה לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם לתורה ולחופה ולמצוות ע"ד התורה והחסידות ובדרך רביה"ק אכי"ר

הרה"ח ר' **יוסף ליינער** הי"ו מאנטשעסטער
לרגל הולדת בנו בשטומ"צ
יה"ר מלפני אבינו שבשמים שיזכה לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם לתורה ולחופה ולמצוות ע"ד התורה והחסידות ובדרך רביה"ק אכי"ר

הרה"ח ר' **ישראל אלפנט** הי"ו ירושלים
לרגל הולדת בתו בשטומ"צ
יה"ר מלפני אבינו שבשמים שיזכה לראות רוב נחת יהודי מכל יוצ"ח ולגדלם לתורה ולחופה ולמצוות ע"ד התורה והחסידות ובדרך רביה"ק אכי"ר

ברכות מזל טוב לאנשי שלומינו כ"א בשמו הטוב יבורך

הרה"ח ר' **גד פריאנטה** הי"ו מונטריאל
לרגל אירוסי בתו עב"ג בשטומ"צ

ידידינו המחנך הנודע הרה"ח ר' **יוסף מאיר וורטהיימר** הי"ו ירושלים
לרגל הולדת נכדתו בשטומ"צ

הרה"ח ר' **יהודה שנק** הי"ו בני ברק
לרגל הולדת בנו בשטומ"צ